

OPLEIDING AARDEWERK: Ecologische filosofie en politiek 'Stapstenen naar een andere toekomst'

In november gaat de jaarlijkse opleiding van Aardewerk van start: een programma verspreid over twee weekends en zeven zaterdagdagen met uiteenzettingen, groepsgesprekken en discussie.

Data en uren

31 oktober, 1-2 november 2014
22 november 2014
13 december 2014
17 januari 2015
7 februari 2015
21 maart 2015
25 april 2015
23 mei 2015
12-14 juni 2015

De opleiding beslaat twee jaar, waarvoor apart ingeschreven kan worden. Dit is het eerste jaar van de opleiding in Gent.

Van 10u30 tot 13u en van 14u tot 16u30.

Locatie en bereikbaarheid

Het Achterhuis
Diksmuidestraat 41
9000Gent
Vanaf station Gent Sint-Pieters 15 minuten te voet of met tram 4.

De weekends gaan door in Het Kasteeltje in Wijgmaal. Uitgebreide weg- en parkeerbeschrijvingen volgen na inschrijving.

Prijs

Afhankelijk van je inkomen. De normale prijs is €475, eventueel in schijven te betalen. De minimumprijs voor kleine inkomens is €350. De werkgeversprijs bedraagt €650. In deze prijzen zijn de verblijfskosten voor de twee weekends inbegrepen.

Het boek 'Mensen en Andere Dieren' is voor degenen die voor het eerst inschrijven in de prijs inbegrepen.

Voor diegenen voor wie het volgen van deze opleiding om financiële redenen moeilijk is, behoort een studiebeurs tot de mogelijkheden. Aardewerk zoekt sponsoring en stelt een aantal beurzen van €100 beschikbaar. Deze beurs kan met een korte motivatiebrief worden aangevraagd op info@aardewerk.be.

Het inschrijvingsgeld mag gestort worden op de rekening van Aardewerk IBAN: BE95 5230 8031 4358, BIC: TRIOBEBB, met vermelding: 'Opleiding 2014-2015 Gent'.

Informatie en inschrijving

Aardewerk
Korte Herendaalstraat 8
3210 Lubbeek
016 23 60 16
info@aardewerk.be
www.aardewerk.be

Deze opleiding wordt gesteund door Oikos en gaat door bij minimum 25 deelnemers.

Aardewerk is een groep mensen die zich laat inspireren door het ideeëngoed van de radicale ecologie en die vanuit deze inspiratie aan zelfverandering en maatschappelijke verandering wil werken. Aardewerk wil een ontmoetingsplaats zijn voor alle mensen die op zoek zijn naar nieuwe leefwijzen die minder veroreemdend, minder verkwistend, minder gehaast en dwangmatig, die ecologisch meer duurzaam, solidair, rechtvaardig en vreugdevol zijn. Aardewerk wil bijdragen tot de uitbouw van een netwerk tussen bewegingen, groepen en initiatieven die vanuit ecologische, sociale en spirituele bewogenheid de bestaande opjaag-en verspillingseconomie afwijzen en die voor een mens- en natuurvriendelijke samenleving ijveren.

**Startweekend 31 oktober, 1
en 2 november 2014**
ALGEMENE INLEIDING

31 oktober 2014 • 19u • Jeanneke van de Ven

Inleiding en kennismaking

1 november • Dirk De Schutter

Analyse van de hedendaagse cultuur

De hedendaagse cultuurcrisis treft het hart van de westerse beschaving. Die heeft sinds het begin van de Moderne Tijd een specifieke vorm van rationaliteit ontwikkeld – een rationaliteit die waarheid gelijkschakelt met wetenschappelijke bewijsbaarheid en objectiviteit, die de aandacht voor het betekenisvolle heeft verloren en elke vorm van transcendentie heeft gebannen. Die rationaliteit heeft meteen een specifieke vorm van activiteit in het leven geroepen – een activiteit die overall wil ingrijpen, alles wil ten nutte maken en de aandacht voor het zinvolle heeft verloren. Een uitweg uit de crisis wordt geboden door het denken dat zich over het betekenisvolle bezint, en een activiteit die open staat voor het zinvolle handelen. Heidegger en Arendt wijzen hier de weg.

2 november • Ullrich Melle

Geschiedenis van de ecologische crisis en van de ecologische bewustwording

De ecologische crisis wijst op een verstoorde relatie tussen het menselijke en het natuurlijke huishouden. De mens en zijn cultuur vervuilen, vernietigen en ontwrichten de niet-menselijke natuur. Volgens sommigen begint de ecologische crisis met het ontstaan van landbouw en veeteelt, ruim tienduizend jaar geleden. Maar misschien moet men voor de beslissende omwenteling in de krachtsverhoudingen tussen mens en natuur nog veel verder teruggaan in de tijd, b.v. tot het tijdstip waarop de mens leerde het vuur te beheersen en te gebruiken. Waar men

de ecologische zondeval uiteindelijk ook denkt te kunnen vinden, het is pas in de moderne tijd, als gevolg van de Europese kolonisatie en de industriële revolutie dat het menselijke huishouden explosief begint te groeien zowel wat het aantal mensen als wat hun verbruik aan natuurstoffen betreft.

Mijlpalen in de recente geschiedenis van de ecologische bewustwording zijn het verschijnen van Rachel Carson's boek *Silent Spring* in 1962 en van het eerste rapport aan de Club van Rome tien jaar later. De titel van het rapport "Grenzen aan de groei" benoemt het centrale ecologische probleem: hoe ver kan en mag het menselijke huishouden groeien ten koste van de niet-menselijke natuur?

De bewustwording rond de ecologische crisis kent een lange en bewegende geschiedenis waarin steeds opnieuw tot een fundamentele verandering van onze omgang met de natuur wordt opgeroepen.

22 november 2014
DE PLAATS VAN TECHNOLOGIE

Jef Peeters

Enkele basisideeën voor het denken over techniek

Technologiekritiek was altijd al een belangrijk aspect van de groene beweging. Daarbij kan men zelfs stellen dat de anti-kernenergie-beweging een van de belangrijkste bronnen was voor het ontstaan van een groene beweging in Europa. Dat illustreert een centraal inzicht uit de techniekfilosofie: techniek is nooit alleen maar een middel; zij is ethisch en maatschappelijk nooit neutraal; zij structureert het handelingsvermogen en geeft zo mee vorm aan de samenleving. Groene technologiekritiek slaat daarom nooit alleen op afzonderlijke technologieën, maar ook op het industriële productiesysteem als zodanig. Lewis Mumford noemde het de 'megamachine', en groene denkers als Illich, Commoner en Ullrich spreken van 'contraproductiviteit', zowel op vlak van

behoeftebevrediging en sociale verhoudingen, als van milieueffecten.

Vanuit enkele basisinzichten van de techniekfilosofie en de groene technologiekritiek ontwikkelen we zowel een kader voor een genuanceerde technologiekritiek als voor het ontwikkelen van een 'andere' techniek.

Arnold Burms (ov)

Biotechnologie en Virtualiteit

Spreken over techniek en technologie zonder daarin de biotechnologie en de virtualiteit te betrekken lijkt in deze tijd een teken van enige wereldvreemdheid.

We vroegen Arnold Burms om een namiddag met ons samen te werken rond het thema wetenschap en technologie vanuit het perspectief van de biotechnologie en virtualiteit: wat is de huidige stand van zaken, wat zijn de kansen en gevaren, hoe zullen dergelijke technologieën ons leven nog verder veranderen, moeten we dit alles opvatten als een onvermijdelijke pletwals, of is het denkbaar dat de mens bepaalde technologische ontwikkelingen een halt toe kan roepen of kan reguleren?

13 december 2014

KLIMAAT: TECHNOLOGIE, TRANSITIE EN/OF MAATSCHAPPELIJKE OMMEKEER?

Peter Tom Jones

De transitie naar rechtvaardige duurzaamheid: een systeemvisie

Het respecteren van de ecologische grenzen is de niet-onderhandelbare basis voor onze sociale en economische ontwikkeling, stelt de gerenommeerde Britse Sustainable Development Council. Een systeemtransitie dringt zich op: het betreft grondige veranderingen van structuren, culturen en praktijken. Gezien de meervoudige barrières is dit een langdurig proces, dat zich over twee tot drie generaties zal uitsmenen. In een transitie wordt het radicalisme van de doelstellingen verbonden met het

pragmatisme van de aanpak. Om de (wetenschappelijk gefundeerde) Factor 10-doelstelling (daling milieu-impact met 90% in enkele decennia) te realiseren, zijn er tegelijkertijd ook veranderingen nodig op het niveau van wetgeving, gedrag, wereldbeeld en ethiek. Een echte transitie is dus veel meer dan alleen technologische innovatie. Bovendien zal transitiebeleid op verschillende schaalniveaus moeten plaatsvinden, waarbij kleinere schaalniveaus tal van opportuniteiten bieden. Dat wordt, gegeven de mondiale inertie, ook duidelijk met betrekking tot het klimaatbeleid. Peter Tom Jones breekt een lans voor een bottom-up aanpak waarbij lokaal transitiebeleid als katalysator dient voor een doorbraak in mondiaal klimaat- en transitiebeleid.

Anneleen Kenis

Klimaatverandering als systeemcrisis: van koolstofzeepbel tot klimaatrechtvaardigheid

Klimaatverandering confronteert ons op fundamentele wijze met de limieten van ons huidig economisch bestel. Niet meer dan een vijfde van de gekende voorraden aan gas, olie en steenkool mag nog verbrand worden als we de opwarming onder de twee graden willen houden. Méér verbranden leidt onvermijdelijk tot klimaatschokken. Maar de resterende fossiele brandstoffen onder de grond houden, zorgt binnen de huidige economische logica onvermijdelijk voor financiële schokken! Een enorme hoeveelheid beurswaarde gaat dan simpelweg in rook op. Klimaatverandering staat dan ook als geen ander symbool voor de enorme uitdagingen waar we vandaag voor staan. We zullen de absurde financiële logica, marktconcurrentie en groeidwang van het huidige economische systeem in vraag moeten stellen. In deze les bekijken we de klimaatverandering als systeemcrisis. Centraal staat de vaststelling dat de klimaatcrisis geen crisis is van de natuur, maar van de maatschappij, en dat het

aanpakken van die crisis dan ook fundamentele maatschappelijke verandering vraagt.

17 januari 2015

ECONOMIE

Pieter Lievens

Onze economie, een systeem in crisis

Meer en meer groeit het besef dat ecologische en sociale duurzaamheid niet kan zonder een fundamentele hervorming van ons economisch systeem. Maar ondanks een bankencrisis, torenhoge staatsschuld en structurele (jeugd)werkloosheid blijkt dit systeem en ons 'heilig' geloof in groei erg robuust.

Laten we daarom kijken naar enkele merkwaardige kenmerken en basismechanismen van onze economie zoals haar relatie met welzijn, ongelijkheid en armoede, haar vermarkting van de natuur en haar vernietiging van de commons.

Deze sessie staat stil bij vragen als: "Hoe moeten we dit systeem echt begrijpen?, Zijn er grenzen aan de groei? En zo ja, hoe kan onze economie binnen planetaire grenzen terug echt ten dienste staan van de samenleving? Hoe kunnen we voorzien in onze huidige en toekomstige behoeften én een hoge kwaliteit van leven combineren met een lage ecologische voetafdruk?"

Stijn Neuteleers

Ecologische economie

Wat is de manier waarop economische theorie milieuproblemen begrijpt? De klassieke milieu-economie vat milieuproblemen op als marktfalingen. Ten eerste kan men milieugoederen zien als publieke goederen, of meer specifiek als 'common pool resources', en dus onderhevig aan vrijbuitersgedrag. Ten tweede kan men milieuproblemen opvatten als externaliteiten en deze trachten op te lossen aan de hand van het Coase theoreem of Pigouviaanse belastingen. Het centrale

idee achter marktfalingen is dat de markt er niet in slaagt om het prijsmechanisme te laten werken. Milieu-economen zullen daarom trachten een schaduwprijs te ontwerpen die in een hypothetische markt gebruikt kan worden. Hoewel de ecologische economie voor een groot deel meegaat met dit theoretische kader, verschilt ze op twee vlakken fundamenteel van de klassieke milieu-economie. Ten eerste, met betrekking tot micro-economie, vinden ecologische economen dat er grenzen zijn aan de commensurabiliteit van verschillende types van goederen. Niet alle waarden zijn op dezelfde manier vergelijkbaar. Ten tweede, met betrekking tot macro-economie, benaderen ecologische economen de relatie tussen economie en natuurlijke grondstoffen op een geheel andere wijzen dan klassieke economen. De natuur is geen onuitputtelijke bron van energie en materiaal, maar stelt grenzen aan de omvang van de economie. Het bepalen van de juiste omvang is de inzet van allerlei economische duurzaamheidsindicatoren.

7 februari 2015

Ludo De Brabandere en Georges Spriet

Vrede en veiligheid, een kwestie van militairen?

Zolang de mensheid bestaat, is er ook geweld. Maar hoewel de mens verre van vreedzaam is, is hij ook niet louter oorlogszuchtig. Bovendien kan je persoonlijke agressie ter bescherming van jezelf of een dierbare niet gelijkschakelen met geweld tussen georganiseerde samenlevingen, staten onderling. Bij deze laatste speelt de onmiddellijkheid haast nooit, want er is een aanloop, een spiraal die door een andere aanpak kan worden gestopt. Het blijft een cruciale vraag: zal op een dag oorlog niet meer bestaan, overbodig worden? In de loop der jaren onder invloed van filosofen als Immanuel Kant ('Naar de eeuwige vrede') zijn er regels gemaakt die de organisatie van staten, maar ook

het 'grote' geweld in goede banen moeten leiden. Hoewel de twintigste eeuw wellicht de bloedigste was uit het menselijke bestaan, zijn er tegelijk nooit zoveel vormen van overleg geweest die juist veel oorlogen hebben vermeden. Oorlog komt niet uit de lucht gevallen. Oorlog kent wortels, oorzaken. Je zou grosso modo de meeste oorlogen kunnen indelen in drie grote groepen: imperiale oorlogen, 'just wars' en ontwikkelingsconflicten. Structureel geweld, de onrechtvaardige economische orde en de sociale en ecologische consequenties daarvan, kunnen een crisisdrempel overschrijden die dan uitmondt in een open oorlog, waarbij landen of groepen onder bepaalde legitimaties naar de wapens grijpen.

Het antwoord op het bestaan van oorlog en geweld kan tweërlei zijn: militarisme of pacifisme en anti-militarisme. Na de lange reeks van oorlogen sinds het einde van de Koude Oorlog waarin het Westen rechtstreeks betrokken is, wordt het hoog tijd om het internationaal recht echt te laten primeren. Of zal geweld altijd inherent blijven aan de menselijke natuur en aan de manier waarop de mens de wereldsamenleving (niet) organiseert?

21 maart 2015 MENS EN NATUUR – ECOPSYCHOLOGIE

Ullrich Melle

De plaats van de mens in de natuur

Biologisch gezien is de mens een soort naast alle andere soorten, een prismaat nauw verwant met andere primaten. Verschillende soorten van hominiden zijn elkaar opgevolgd tot ongeveer honderd-duizend jaren geleden de homo sapiens zijn opwachting maakte. Vrij vlug werd duidelijk dat deze soort verschillend was van alle voorafgaande soorten van mensachtigen. Gekenmerkt door een tot dan ongekennde vindingrijkheid begint deze soort aan haar veroveringstocht op de natuur. Met de landbouwrevolutie en het

ontstaan van de beschaving lijkt de mens boven de natuur uit te stijgen en zich de bevrijden van de natuurdwang om in een zelfgemaakte wereld een hogere bestemming na te streven. De natuur wordt ofwel als vijand beschouwd in zoverre zij de ontwikkeling van het menselijk potentieel in de weg staat, ofwel dient zij als grondstof en instrument voor de uitbouw van een menselijke wereld. De ecologische crisis roept de vraag op naar de juiste verhouding tussen mens en natuur. Is de weg van de transcendentie, dwz. van de onderwerping van de natuur, een dwaalweg en moeten wij onze vervulling en bestemming zoeken in de immanentie van de natuur? Een bepaalde stroming binnen de radicale ecologie bepleit een terugkeer naar de natuur. De mens zou zich terug moeten inpassen in de natuurlijke kringlopen en een goede medeburger moeten worden in de biotische gemeenschap met respect voor het niet-menselijke leven.

Jeanneke van de Ven

Ecopsychologie

De ecopsychologie leert ons de verontrustende les dat de geestelijke gezondheid die ons in de samenleving met elkaar verbindt niet noodzakelijk de geestelijke gezondheid is die ons verbindt met de wezens met wie we de Aarde delen. Als we zouden kunnen kijken vanuit het perspectief van de niet-menselijke natuur, dan zou datgene wat gezond gedrag lijkt in onze sociale praktijken waanzin blijken.

Vanuit verschillende invalshoeken gaan we op zoek naar bewustzijnsstijlen, verschillende vormen van in-de-wereld-zijn. Hoe kunnen we vanuit de psychologie inzichten in de mechanismen van individueel herstel doortrekken naar een genezing van de samenleving en de Aarde? Hoe kunnen we komen tot een andere subjectiviteit, tot de ontwikkeling van een ecologische gevoeligheid, tot identificatie met ander leven?

Het doel van de ecopsychologie is te leren de behoeften van de planeet en van de persoon als een continuüm te beschouwen. De roep van de Aarde om bevrijd te worden van het zware gewicht van het industriële systeem dat wij gecreëerd hebben, is onze eigen roep om een schaal en een levenskwaliteit die ieder van ons zal vrijmaken om de complete persoon te worden waarvoor we geboren zijn.

25 april 2015 **RADICALE ECOLOGIE**

Paul Haerden

*Inleiding tot de radicale ecologie
en de diepe ecologie*

Na een korte inleiding in de Radicale Ecologie focussen we op de Diepe Ecologie als één van de belangrijkste stromingen binnen de Radicale Ecologie. Inspirator is de Noorse filosoof Arne Naess (1912-2009). Wij belichten de herkomst van de naam 'Diepe Ecologie', de voorlopers van de stroming in de 19de en 20ste eeuw, de ideële achtergronden en de kerngedachten van de ecofilosofie van Arne Naess en de implicaties ervan in diverse levenssferen. Ook zal aandacht besteed worden aan de kritiek op de Diepe Ecologie en de antwoorden die hierop mogelijk geformuleerd worden. Kenmerkend voor de Diepe Ecologie is de gedachte van verbondenheid van alle levensvormen in een relationele context, zonder nochtans het belang van niet-levende entiteiten, waaronder ook het materiële en culturele erfgoed, in deze context te veronachtzamen.

Jeanneke van de Ven

Ecofeminisme

Het ecofeminisme is een belangrijke stroming binnen de radicale ecologie, dit zowel op theoretisch vlak als op het vlak van politieke actie, zowel als denkstroming alsook als verzetsbeweging. Het

gemeenschappelijk vertrekpunt van alle ecofeministische analyses zijn de kritische verbanden tussen de onderdrukking van vrouwen en de uitbuiting van de natuur. Val Plumwood heeft in dit kader de structuur van de logica van de overheersing grondig geanalyseerd en aangetoond dat deze logica de grondslag vormt van vele vormen van onderdrukking, waaronder vooral de onderdrukking van de natuur.

Ecofeministische analyses en praktijken zijn grotendeels ontstaan uit verzet van vrouwen, vooral in het Zuiden, tegen de aantasting van het natuurlijk milieu en de gevolgen daarvan voor gezondheid en bevrediging van basisbehoeften. Hun ervaringen hebben tot de ontwikkeling van het subsistentie-perspectief geleid (Vandana Shiva, Maria Mies): een radicale kritiek op het patriarchale karakter van het heersende economische denken en handelen, waar een zorg economie voor in de plaats gesteld wordt.

23 mei 2015

Ulrich Melle

Esthetiek van de Natuur

Naast de ecologische ethiek is ruim vijftig jaar geleden minder opgemerkt ook een ecologische esthetiek ontstaan waarin de vraag naar onze esthetische appreciatie van de natuur en haar esthetische kwaliteiten wordt gesteld. De schoonheid van de natuur is voor velen één van de voornaamste redenen voor natuurbehoud. Maar waarin bestaat "de schoonheid van de natuur"? Hoe wordt het object van de esthetische appreciatie afgebakend? Een steen, een tak, een bloeiende boom, een uitzicht, een waterval, een berg, een landschap, de aarde vanuit de ruimte gezien: zijn dit alle kandidaten voor esthetische appreciatie? Zijn al deze objecten, gezichten, natuurlijke gehelen in dezelfde zin "mooi" te noemen? Zijn er verschillende esthetische categorieën van natuurschoonheid? Is in de natuur alles mooi of bestaat

er ook lelijkheid in de natuur? Verschilt de esthetische appreciatie van natuur van de esthetische appreciatie van kunstwerken? In de Westerse geschiedenis van de esthetische appreciatie van de natuur heeft de landschapsschilderkunst, maar ook de literaire landschapskunst zoals de natuurpoëzie een grote invloed uitgeoefend. Hoe bepalend is de landschapskunst voor onze esthetische ervaring? Is met betrekking tot de esthetische appreciatie van natuur alles subjectief en cultureel relatief? Welke rol speelt ecologische kennis bij de esthetische appreciatie van natuur? En welke rol kunnen esthetische argumenten spelen in het pleidooi voor natuurbehoud en in de ecologische ethiek?

Eindweekend 12, 13 en 14 juni 2015 KAPITALISME VERSUS KLEINSCHALIGHEID

Roger Jacobs

'Kapitalisme': de Grote Transformatie

Tot ongeveer 1500 bestond Europa uit zo'n 500 onafhankelijke staatjes die het voortdurend met elkaar aan de stok kregen. Dat had o.m. tot gevolg dat Europa in belangrijkheid nauwelijks kon tippen aan het machtige maar in zichzelf gekeerde Chinese keizerrijk en het sterk expansieve Ottomaanse sultanaat. Na 1500 neemt de wereldgeschiedenis echter een nieuwe wending: de wereld wordt globaler en er zijn veel meer contacten en interacties op wereldschaal. Daarbij wordt het voortouw genomen door West-Europa, de nieuwe groeipool. We maken 'the rise of the West' mee waarbij andere delen van de wereld steeds verder achterop geraken. Er is sprake van het ontstaan van een 'Grote Kloof'. Binnen Europa gaat dit echter ook gepaard met een diepgaande en veelzijdige omwenteling die niet enkel de materiële aspecten van het bestaan betreft maar ook de leefwereld en het wereldbeeld van de mensen (waaronder hun houding tegenover de natuur). Men spreekt hier van de 'Grote Transformatie'.

De motor achter deze verandering is het zich ontplooiende kapitalisme.

In deze lezing zal ingegaan worden op de (korte) ontstaansgeschiedenis van het kapitalisme; een karakterisering van de kapitalistische productiewijze; een overzicht van het naoorlogse en het huidige kapitalisme; de belangrijkste kritieken op het kapitalisme; de moeizame zoektocht naar alternatieven voor het kapitalisme dat ondertussen een ideologisch monopolie gevestigd heeft.

Marius de Geus

De noodzaak van krimp en het belang van vrijwillige eenvoud

Door vele auteurs is de vraag gesteld naar de houdbaarheid van onze groeieconomie. Al bij 19de eeuwse denkers als J.S. Mill, Henry Thoreau en William Morris, en later bij Ivan Illich, Ernst Friedrich Schumacher, Lewis Mumford, en Serge Latouche zijn leerzame ideeën te vinden over het thema *décroissance*. In de moderne tijd zijn het auteurs als bv Kenneth Galbraith, Arne Naess, Herman Daly, David Pearce, Tim Jackson en Peter Tom Jones die uitgebreid hebben geschreven over het belang van andere, nieuwe vormen van economische ontwikkeling. Een aantal van hen benadrukt dat deze alternatieve vormen van "groei" hoe dan ook samen dienen te gaan met andere wijzen van consumptie, innovatieve levensstijlen en vormen van vrijwillige eenvoud. Wat zijn de kenmerkende verschillen tussen deze krimpdenkers? Waar liggen de voornaamste overeenkomsten in maatschappelijke en politieke strategieën en doeleinden? Hoe kunnen wij de hindernissen en drempels wegnemen die tot nu toe hebben verhinderd dat deze denkbeelden over "krimp/décroissance" ruimere aandacht krijgen en werkelijk serieus worden genomen binnen het wetenschappelijke, sociale en politieke debat. En *last but not least*, hoe kunnen de burgers worden overtuigd van deze inzichten en op welke manieren kan

voldoende maatschappelijk draagvlak worden verkregen voor een harde breuk met het huidige dominante groeidenken.

Greet Heylen

‘Geluk in eenvoud: op het kruispunt van duurzaamheid en spiritualiteit’

Onze consumptieverslaving heeft niet geleid tot meer geluk, integendeel, veel mensen kampen met een gevoel van leegte en een gebrek aan zingeving. “De grootste misvatting over eenvoudig leven is waarschijnlijk dat het alleen maar over zuinig leven gaat. Ze gaat voorbij aan de vreugde en het doel van eenvoudig leven: tijd vrijmaken voor wat het belangrijkste voor ons is. Het gaat niet zozeer over leven met minder, als wel over een leven dat een doel heeft en in balans is. Eenvoud gaat over het integreren van innerlijke en uiterlijke werelden. Het ligt op het kruispunt van spiritualiteit en duurzaamheid.’ (Duane Elgin: ‘Hou het Simpel’)

Lesgevers

Deze opleiding worden gegeven door Aardewerkers en mensen uit de brede ecologische beweging en academische wereld.

Dirk De Schutter, hoogleraar filosofie aan de KUL/HUB.

Ulrich Melle, professor milieuwetenschap KULeuven, Aardewerker

Jef Peeters, dr. in de wetenschappen en filosoof, onderzoeker KHLeuven en medewerker Oikos

Arnold Burns, KULeuven, Overlegcentrum voor Ethiek

Peter Tom Jones, dr. toegepaste wetenschappen, industriële ecologie, duurzaam materiaalbeheer.

Anneleen Kenis, onderzoekster politieke ecologie KULeuven, klimaatactiviste

Pieter Lievens, docent ‘Global Challenges’ aan KdG, expertise sociale en ecologische duurzaamheid.

Stijn Neuteleers, onderzoeker Centrum voor Economie en Ethiek, KU Leuven.

Ludo De Brabandere: woordvoerder Vrede vzw: wapenring, militariseringsring, Midden-Oosten

Georges Spriet: gewezen algemeen-secretaris van Vrede vzw: wapenring en globalisering.

Jeanneke van de Ven, psychologe, ecofeministe, Aardewerkster

Paul Haerden, student filosofie aan de Universiteit Antwerpen en Aardewerker

Roger Jacobs, leerkracht Open School + publicist sociale ecologie/ kritische sociale filosofie

Marius De Geus, docent politieke filosofie en milieuwetenschap, Universiteit Leiden

Greet Heylen, eco-pionier, Transitie Deurne, platform Stadslandbouw A’pen en WWOOF België.

